

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 23Sa/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1019201192
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Kálnayová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:1019201192.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, sudkyňou JUDr. Danou Kálnayovou, v právnej veci žalobcu: C. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XX, L., zastúpeného opatrovníčkou Y. E., bytom L. XX, L., právne zastúpeného JUDr. Katarínou Šangalovou, PhD., advokátkou so sídlom Hurbanova 81, Hlohovec, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 48872-2/2019-BA zo dňa 10. 06. 2019, takto

rozhodol:

Krajský súd zrušuje rozhodnutie žalovanej č. 48872-2/2019-BA zo dňa 10. júna 2019, v spojení s prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu č. 15115-15/2019-BA zo dňa 28. februára 2019 a vec vracia prvostupňovému správne mu orgánu na nové konanie.

Krajský súd žalobcovi priznáva právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalovaný správny orgán rozhodnutím č. 48872-2/2019-BA zo dňa 10. júna 2019 potvrdil prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu č. 15115-15/2019-BA zo dňa 28. februára 2019 a doplnil tak, že za slová „13. augusta 2015“ doplnil slová „v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 4. júna 1994“, v ostatnom odvolanie zamietol.

2. Prvostupňový správny orgán rozhodnutím zo dňa 28. 02. 2019 odňal od 01. 02. 2019 žalobcovi - poškodenému úrazovú rentu, ktorá mu bola priznaná rozhodnutím č. 47968-2/2015-Ba zo dňa 13. 08. 2015. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 24. 07. 2015 bol prvostupňovému správne mu orgánu doručený rozsudok Krajského súdu v Nitre č. 25Co/384/2014-620 zo dňa 17. 06. 2015, spolu s opravným uznesením Krajského súdu v Nitre z čl. 650 zo dňa 17. 06. 2015, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 23. 06. 2015 a vykonateľnosť 08. 08. 2015. Predmetným rozsudkom v spojení s opravným uznesením bola poškodenému priznaná úrazová renta v súvislosti s pracovným úrazom, ktorý utrpel dňa 04. 06. 1994 od 01. 01. 2004 do 30. 06. 2015 v úhrnej sume 27.844,06 eur a k 30. 06. 2018 bola určená výška úrazovej renty 240,44 eur mesačne.

3. Na základe vyššie uvedeného rozsudku žalovaná vydala rozhodnutie č. 47968-2/2015-BA zo dňa 13. 08. 2015.

4. Najvyšší súd SR uznesením č. 3Cdo/63/2016 zo dňa 17. 10. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. 12. 2018, zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre v časti, ktorá bola podkladom pre vydanie rozhodnutia č. 47968-2/2015-BA zo dňa 13. 08. 2015. Keďže predmetným uznesením odpadol právny dôvod na úrazovú rentu a jej výplatu, ktorá bola poškodenému naposledy vyplatená za mesiac január 2019 v sume 258,20 eur. Rozhodol tak správny orgán podľa § 112 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. Keďže

je dôvodný predpoklad splnenia podmienok na priznanie úrazovej renty podľa § 272 ods. 9 zákona, o ktorej opätovne rozhodne Krajský súd v Nitre.

5. Žalobca proti prvostupňovému správne rozhodnutiu podal odvolanie prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, nesúhlasil s odňatím nároku na úrazovú rentu, nakoľko nenastal ani jeden z dôvodov na zánik nároku na dávku uvádzaný v § 112 ods. 2 a 6. Nemožno odňať dávku len z toho dôvodu, že súd vyššej inštancie zrušil rozsudok súdu nižšej inštancie. Žiadal aby odvolací orgán prvostupňové rozhodnutie zrušil.

6. Žalovaná ako odvolací správny orgán dňa 10. júna 2019 preskúmala napadnuté rozhodnutie a celú spisovú dokumentáciu poškodeného a zaujala názor, že postup prvostupňového správneho orgánu bol správny.

7. Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 3Cdo/63/2016 zo dňa 17. 10. 2018 o dovolaní žalobcu a o dovolaní žalovanej 3/ rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 17. júna 2015 sp. zn. 25Co/384/2014 spolu s opravným uznesením zo 17. júna 2015 sp. zn. 25Co/384/2014 a rozsudok Okresného súdu Nové Zámky z 27. mája 2010 č.k. 12C/62/95-341 v časti úrazovej renty od 1. januára 2004 s príslušenstvom zrušuje a v tejto časti konanie zastavuje. Po právoplatnosti tohto uznesenia vec bude postúpená Sociálnej poisťovni, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8.

8. Na základe zrušujúceho uznesenia NS SR 3Cdo/63/2016 žalovaná vydala rozhodnutie zo dňa 28. 02. 2019, ktoré je predmetom preskúmania, ktorým odňala nárok poškodenému na úrazovú rentu.

Zároveň z dôvodu začatia konania o predbežnej otázke na Krajskom súde v Nitre vydala rozhodnutie dňa 28. 02. 2019 o prerušení konania.

Podľa § 272 ods. 3 zákona, náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali do 31. 12. 2003 a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni sa považujú od 01. 01. 2004 za úrazovú rentu, a to v sume v akej patrili do 31. 12. 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí primerane ustanovenie § 82.

Námietka právnej zástupkyne žalobkyne žalovaná uviedla, že rozhodovanie o nárokoch na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, nárokoch vzniknutých z pracovných úrazoch do 31. 12. 2003 patrí do právomoci súdu. Z tejto právomoci je vyňatý nárok na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti za obdobie po 31. 12. 2003, lebo tieto nároky sa od 01. 01. 2004 zo zákona považujú za úrazovú rentu, o ktorých v súlade s § 172 ods. 2, ods. 3 písm. a/ zákona rozhoduje sociálna poisťovňa.

K námietke právnej zástupkyne žalobcu ohľadne nesprávneho postupu žalovanej pri odňatí nároku na úrazovú rentu žalovaná uviedla, že uznesením súdu zo dňa 17. 10. 2018 odpadol právny dôvod priznania úrazovej renty podľa § 272 ods. 9 zákona, nakoľko žalovaná rozhodla o nároku na úrazovú rentu na základe rozsudku súdu, ktorý bol uznesením zo dňa 17. 10. 2018 zrušený, v ktorom bol nariadený opätovný výpočet náhrady za stratu na zárobku, kde mal byť správne zohľadnený priemerný zárobok.

Sociálna poisťovňa nemá oprávnenie vypočítať výšku náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti. Nie je možné vykonať prepočet sumy úrazovej renty od 01. 01. 2004 až do právoplatného skončenia konania pred Krajským súdom v Nitre, ktorému bola vec náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného vrátená na ďalšie konanie.

Poškodený bol v rozhodnutí zo dňa 28. 02. 2019 poučený o tom, že i keď o nároku na úrazovú rentu nebolo rozhodnuté, existuje dôvodný predpoklad na priznanie úrazovej renty v zmysle § 272 ods. 9, v nadväznosti na budúce rozhodnutie Krajského súdu Nitra, má možnosť požiadať o výplatu úrazovej renty preddavkovo v zmysle § 116 ods. 4 zákona, aby mal nejaký príjem do času, pokiaľ nebude o tejto dávke rozhodnuté. Žalovaná ďalej uviedla, že do času, keď bude stanovená správna výška náhrady za stratu na zárobku po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti, ktorá je predmetom súdneho konania, nemá ústredie k dispozícii žiadny právoplatný relevantný doklad určujúci výšku tejto náhrady, a preto by bolo nelogické, aby sa ďalej poškodenému vyplácala suma, ktorej výška nemá žiadny právne relevantný podklad.

Čo sa týka dátumu odňatia nároku na úrazovú rentu, t.j. od 01. 02. 2019 žalovaná poukazuje na ustanovenie § 112 ods. 6, v zmysle ktorého sa dávka odníme, zníži alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplatila, v napadnutom rozhodnutí je uvedené, že úrazová dávka bola naposledy vyplatená za mesiac január 2019 v sume 258,20 euro.

II.

9. Žalobca podal žalobu, prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, voči rozhodnutiu žalovanej zo dňa 10. 06. 2019, žiadal ho zrušiť a vec vrátiť na nové konanie správneho orgánu. Mal za to, že správny orgán pochybil, keď rozhodol o odňatí dávky žalobcovi, pretože nie je oprávnený rozhodovať o dávke podľa predpisov účinných do 31. 12. 2003. Žalovaná je oprávnená rozhodovať len v rozsahu upravenom zákonom o sociálnom poistení, ktorý nadobudol účinnosť k 01. 01. 2004, a teda o odňatí úrazovej renty podľa predpisov platných do 31. 12. 2003 žalovaná nie je oprávnená rozhodovať. Jedná sa na strane žalovaného o nedostatok pasívnej legitímácie na vydanie takéhoto rozhodnutia.

Žalovaná je povinná poskytovať náhradu vo výške, ktorú uznal zamestnávateľ alebo žalovaná k 31. 12. 2003, avšak zo žiadneho ustanovenia zákona nie je možné dôvodiť, že by žalovaný bol oprávnený rozhodovať o odňatí úrazovej dávky. Žalovaná je povinná len dávku zvyšovať, lebo tak je odchyľne upravené v ustanovení zákona č. 461/2003 Z.z. Žalovaná iba preberá výplatu plnení ako napr. náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, ktorá je vyplácaná k 31. 12. 2003 a o ich výške nerozhoduje.

Zásadné pochybenie žalobca vidí pri aplikácii zákona o sociálnom poistení, kde podľa neho žalovaná je oprávnená rozhodovať len v rozsahu a podľa zákona č. 461/2003 Z.z. O nárokoch poškodených, o ktorých treba rozhodnúť podľa predpisov účinných pred zákonom č. 461/2003 Z.z. je oprávnený rozhodovať výlučne súd. Preto je žalobca presvedčený, že žalovaný nie je oprávnený rozhodovať o odňatí nároku. Z napadnutého rozhodnutia jednoznačne nevyplýva, z akých skutkových okolností žalovaný pri rozhodovaní vychádzal, keď nevymedzil žiadny právne relevantný dôvod, pre ktoré by bolo možné dávku odňať. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, akým spôsobom zanikol nárok na dávku, ani nie je zrejmé, že by bola dávka priznaná neprávom. Žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť, spolu s prvostupňovým rozhodnutím správneho orgánu.

10. Žalovaný správny orgán v písomnom vyjadrení zo dňa 11. 05. 2021 žiadal žalobu zamietnuť. Poukazoval na to, že právna zástupkyňa žalobcu uvádza tie isté skutočnosti, ktoré uvádzala v odvolaní.

K námietke právnej zástupkyne žalobcu ohľadne nesprávneho postupu sociálnej poisťovne pri odňatí nároku na úrazovú rentu žalovaná uvádza, že uznesením zo dňa 17. 10. 2018 odpadol právny dôvod priznania úrazovej renty podľa § 272 ods. 9 zákona, pretože žalovaná rozhodla o priznaní úrazovej renty na základe rozsudku Krajského súdu v Nitre, ktoré bolo zrušené uznesením Najvyššieho súdu SR a vrátené na nové konanie, s tým, že mal byť vykonaný opätovný výpočet náhrady za stratu na zárobku, ktorý by mal správne zohľadniť priemerný zárobok. Vzhľadom na existenciu dôvodného predpokladu na priznanie úrazovej renty v zmysle § 272 ods. 9 bola úrazová renta vyplácaná preddavkovo, a teda aj napriek tomu, že o nároku žalobcu na náhradu za stratu na zárobku ku dňu 31. 12. 2003, resp. o jej výške nebolo ešte právoplatne rozhodnuté, nebolo čo pretransformovať na úrazovú rentu v zmysle § 272 ods. 9 zákona. Žalovaná poukazuje na to, že rozhodnutie o nárokoch na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, vzniknutých pracovných úrazov do 31. 12. 2003 patrí do právomoci súdu. Vo veciach týchto nárokov je do 01. 01. 2004 daná právomoc súdu. Z tejto právomoci bol vyňatý nárok na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti za obdobie po 31. 12. 2003, lebo tieto nároky sa od 01. 01. 2004 zo zákona považujú za úrazovú rentu (§ 272 ods. 3 zákona).

K tvrdeniu zástupkyne žalobcu, že povinnosťou žalovanej bolo pokračovať vo výplate za straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, ktorá bola uznaná k 01. 04. 1995 po prepočte na 94,14 eur, a túto následne valorizovať, žalovaná poukazuje na ustanovenie § 273 ods. 3, kde sa uvádza, že ak náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity, ktorá sa vyplácala ku dňu 31. 12. 2003 trvá aj po tomto dni, ako bolo aj v tomto prípade, považuje sa odo dňa 01. 01. 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrila do dňa 31.

12. 2003. Rozhodujúce a záväzné, preto v tomto prípade nie je v akej sume bola náhrada za stratu na zárobku uznaná a vyplácaná žalobcovi Allianz Slovenskou poisťovňou, ale to, v akej sume patrila táto náhrada za stratu na zárobku žalobcovi k 31. 12. 2003.

11. Po preskúmaní rozhodnutia zo dňa 25. 05. 2020 a priloženej spisovej dokumentácie žalobcu v celom rozsahu, zo zisteného skutočného stavu veci v nadväznosti na príslušné ustanovenia zákona žalovaná dospela k záveru, že postup ústredia pri priznaní nároku na úrazovú rentu bol správny.

III.

12. Krajský súd v Nitre ako vecne a miestne príslušný správny súd (§ 10 a § 13 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej aj ako "SSP" alebo "Správny súdny poriadok"), vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu správnym orgánom, preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie č. 48872-2/2019-BA zo dňa 10. júna 2019, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne - ústredie č. 15115-15/2019-BA zo dňa 28. februára 2019, pričom dospel k záveru, že žaloba je dôvodne, a preto podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. d) a e), ods. 3 písm. a) SSP zrušil a vec podľa § 191 ods. 4 veta prvá SSP vrátil správne mu orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu, že napadnuté rozhodnutia boli nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, ako aj zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci.

13. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. 22Sa/3/2021-140 zo dňa 20. 07. 2021 zrušil rozhodnutie žalovanej č. 69689-1/2020-BA zo dňa 11. 09. 2020 ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. 17961-26/2020-BA zo dňa 25. 05. 2020 a vec vrátil žalovanej na nové konanie.

Preskúmaným rozhodnutím č. 69689-1/2020-BA zo dňa 11. 09. 2020 žalovaná potvrdila rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 25. 05. 2020, ktorým žalobcovi bol priznaný nárok na úrazovú rentu od 01. 01. 2004 v sume 70,71 eura, ktorý sa následne valorizoval každoročne, až k sume 133,90 eur k 01. 01. 2020.

14. Správny súd vec posudzoval podľa nasledovných ustanovení:

Podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len „peňažná náhrada“) a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa § 260 ods. 1 vyššie citovaného zákona, dávky nemocenského poistenia, dávky dôchodkového zabezpečenia, plnenia vyplývajúce z nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, peňažná náhrada a podpora v nezamestnanosti, priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za dávky podľa tohto zákona, a to v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003; ak nárok na výplatu týchto dávok, plnení, peňažnej náhrady a podpory v nezamestnanosti trval k 31. decembru 2003, dávky, plnenia, peňažná náhrada a podpora v nezamestnanosti sa vyplácajú aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Nárok na výplatu starobného dôchodku a pomerného starobného dôchodku, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa posudzuje po 31. decembri 2003 podľa predpisu účinného od 1. januára 2004.

Podľa § 272 ods. 1, 2, 3, 5, 7, 9, 11 vyššie citovaného zákona, Sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993 a od zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu, nároky vzniknuté pred 1. aprílom 2002 vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania.

Nároky na výplatu plnení uvedených v odseku 1 sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Ak nárok na výplatu týchto plnení trvá aj po 31. decembri 2003, poskytujú sa v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003.

Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

V konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o náhrade za stratu na dôchodku, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. decembra 2003, sa po tomto dni rozhodne za obdobie do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a za obdobie po 31. decembri 2003 ako o úrazovej rente podľa tohto zákona. To platí aj na konanie o týchto náhradách, na ktoré vznikol nárok pred 1. januárom 2004 a žiadosť o ich priznanie a vyplácanie bola podaná po 31. decembri 2003.

V konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o náhrade za stratu na dôchodku, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. júla 2006 (§ 272 ods. 5), sa po tomto dni rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Táto náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ak nárok na ich výplatu trval aj po 31. decembri 2003, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu a poskytujú sa v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 po zvýšení podľa tohto zákona. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 rovnako.

Spory o nárokoch podľa odsekov 9 a 10 rozhodujú súdy.

Podľa § 191 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 3 písm. a/, ods. 4, ods. 6 veta prvá SSP, správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak d) je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, e) zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci,

Ak správny súd zrušuje napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie žalovaného, v závislosti od okolností môže na návrh žalobcu súčasne a) zrušiť aj rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nižšieho stupňa, ktoré mu predchádzalo.

Ak správny súd zrušuje rozhodnutie alebo opatrenie, podľa okolností môže aj bez návrhu súčasne vysloviť, že vec sa vracia na ďalšie konanie žalovanému, prípadne orgánu verejnej správy podľa odseku 3. Ak správny súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, lehoty na vydanie rozhodnutia alebo opatrenia v ďalšom konaní začne orgán verejnej správy plynúť až po doručení všetkých administratívnych spisov pripojených k prejednávanej veci.

Právnym názorom, ktorý vyslovil správny súd v zrušujúcom rozsudku, je orgán verejnej správy v ďalšom konaní viazaný.

15. V preskúmvanej veci správny súd vychádzal v prvom rade zo skutočnosti, že Sociálna poisťovňa nie je oprávnená záväzne prepočítať výšku na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity, o náhrade za stratu na dôchodku, vzniknutých z pracovných úrazov alebo chorôb z povolania (ďalej v odôvodnení len „náhrady za stratu na zárobku“ resp. „náhrady“) vyplácanú k 31. decembru 2003 (teda za obdobie pred účinnosťou zákona o sociálnom poistení) a úrazovú rentu vyplácať od 1. januára 2004 v nižšej sume ako bola vyplácaná, a to ani vtedy, ak jej výška bola nesprávne určená.

Ako vyplýva z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7So/239/2007, ak Sociálna poisťovňa výšku náhrady prepočítava a faktickým postupom dávku znižuje, odníma účastníkovi právo na súdnu ochranu, zaručenú v čl. 46 Ústavy SR.

16. V danej veci medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobca dňa 04. 06. 1994 utrpel pracovný úraz u vtedajšieho zamestnávateľa, v dôsledku čoho utrpel poranenia, ktorých liečba si vyžiadala pracovnú neschopnosť odo dňa 04. 06. 1994 s trvalými následkami.

Rovnako tak nebolo sporné, že žalobca bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občiansko-právne konanie, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 12C/62/95, pričom prvostupňový súd rozhodol vo veci rozhodnutím zo dňa 27. 05. 2010 (opísaným v časti I. tohto odôvodnenia) a o odvolaní bolo v konečnom dôsledku rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 11. 03. 2020 (taktiež opísaným v časti I. tohto odôvodnenia, ako aj s celou chronológiou, ktorá predchádzala jeho vydaniu).

17. Sporovom v danom prípade bola tá skutočnosť, že žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým odňal žalobcovi od 01. 02. 2019 nárok na úrazovú rentu.

18. Žalobca podal voči prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie a voči druhostupňovému rozhodnutiu žalobu, v ktorej poukazoval na tú skutočnosť, že žalovaná nebola oprávnená rozhodnúť o odňatí nároku na úrazovú rentu, ktorá mu bola priznaná rozhodnutím ešte v r. 2015.

19. V tejto súvislosti správny súd v prvom rade uvádza, že záväzným podkladom pre žalovanú pri prevzatí výplaty náhrady za stratu na zárobku (považovanej po 1. januári 2004 za úrazovú rentu) je právoplatný rozsudok súdu v prípade, ak už o výške náhrady rozhodol súd, alebo dohoda medzi zamestnávateľom a zamestnancom (ktorá môže byť písomná, ale aj ústna, prípadne urobená mlčky), prípadne ako to bolo v danom prípade, žalobcom tvrdený výpočet náhrady zo strany Slovenskej poisťovne, a.s., vykonaný za zamestnávateľa.

Rovnako pre žalovanú, ako pre účastníkov konania, a ako aj pre všetky orgány štátu, alebo pre osoby, ktorým štát zveril rozhodovanie na úseku verejnej správy (žalovaná je pritom osobou, ktorej štát rozhodovanie na úseku verejnej správy zveril zákonom), je výrok právoplatného rozsudku súdu záväzný. Len zrušením výroku rozsudku súdu spôsobom, uvedeným v procesných predpisoch, možno výrok právoplatného rozsudku súdu zrušiť alebo zmeniť.

Rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok má aj dohoda účastníkov, resp. výpočet vykonaný zo strany Slovenskej poisťovne, a.s. za zamestnávateľa, ktoré sú pre nich tiež záväzné od okamihu, keď sa ich účastníci zhodli na ich obsahu (ak zákon nepredpisuje iné náležitosti).

Správny súd zdôrazňuje, že ak žalovaná vstúpila do práv a povinností, nemohla jednostranným úkonom meniť obsah predchádzajúcej dohody o výplati nároku na náhradu, ako ani zastaviť jej výplatu, resp. odňať právo na úrazovú rentu. Ak sa domnievala, že dohoda o výplati nároku na náhradu, resp. jej výpočet Slovenskou poisťovňou, a.s. nezodpovedala zákonu, mohla sa s návrhom na vyslovenie neplatnosti dohody, resp. určenie nároku na náhradu, obrátiť na súd, ktorý je oprávnený o jej neplatnosti rozhodovať, ako aj určiť nárok na náhradu. Len súdnym rozhodnutím mohla dosiahnuť inú výšku nároku na náhradu, než je to, ktoré bolo žalobcovi vyplácané pred prechodom práv a povinností na žalovanú.

20. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, správny súd mal za to, že prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, ako ani napadnuté rozhodnutie žalovaného nespĺňa atribúty zákonnosti rozhodnutia. V tomto ohľade správny súd v prvom rade poukazuje na to, že prvostupňové správne rozhodnutie obsahuje vo výroku, že priznaná úrazová renta rozhodnutím zo dňa 13. 08. 2015 sa od 01. 02. 2019 odníma. Túto skutočnosť potvrdil až žalovaný ako odvolací správny orgán, avšak zdôvodnenie rozhodnutia žalovaného i prvostupňového správneho orgánu podľa názoru správneho súdu v žiadnom prípade neobstojí, pretože vo svojom odôvodnení žalovaný správny orgán i prvostupňový správny orgán neuviedol, podľa akých skutočností a na základe akého vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca nespĺňa podmienky pre nároky na úrazovú rentu a svoje konanie náležite neodôvodnil. Práve naopak, následne vydal ďalšie rozhodnutie č. 17961-26/2020-BA zo dňa 25. 05. 2020, ktorým opätovne rozhodol o nároku žalobcu na úrazovú rentu od 01. 01. 2004. Takéto konanie žalovanej a prvostupňového správneho orgánu považuje správny súd za zmätočné a nepreskúmateľné.

Správny súd z pripojených administratívnych spisov zistil, že pochybenie správnych orgánov je aj nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý bol nedostačujúci pre riadne posúdenie, ktoré konštatoval správny súd aj v rozsudku č. 22Sa/3/2021-76 zo dňa 20. 07. 202, a preto správny súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil správne mu orgánu na ďalšie konanie. Je potrebné si uvedomiť, že ak správny orgán bude opätovne rozhodovať o priznaní úrazovej renty predmetné preskúmané rozhodnutie o odňatí úrazovej renty je bezpredmetné.

21. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že vzhľadom na plný úspech žalobcu v tomto konaní, súd priznal žalobcovi nárok na náhradu dôvodne vynaložených trov konania v plnom rozsahu voči žalovanému, o ktorej výške rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu správneho súdu nie je prípustný opravný prostriedok, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 133 ods. 2 SSP).

Proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu je prípustná kasačná sťažnosť, ak zákon neustanovuje inak (§ 439 ods. 1, 2, 3 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 440 ods. 1, 2 SSP.

Kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu subjektu oprávnenému na jej podanie, ak nie je ustanovené inak (443 ods. 1 SSP). Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je 30 dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu v prípadoch uvedených v § 145 ods. 2 SSP. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

Kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh), pričom sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom.

Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) SSP a v prípade, ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.